

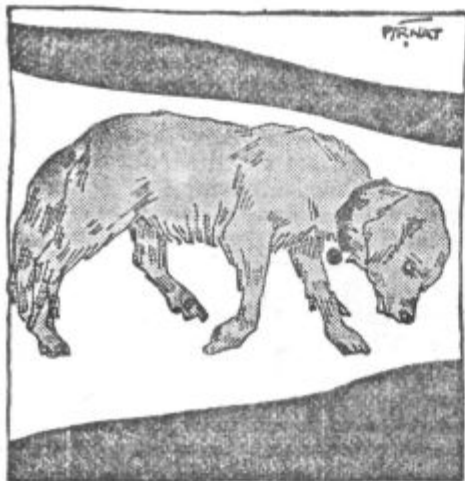
France Podlipnik:

Jelarjevi čuvaji

I. Rusej je dostužil

Prav narahlo je veter pozibaval krošnje starih jablan v dolgem sadovnjaku. Kakor v sanjah so se upogibale veje, gosto obložene z belim cvetjem.

Oče Jelar ni strpel več pri delu. Iz hiše ga je izmamilo prelepo majsko popoldne, sobotno popoldne... Ravno se je daleč od fare razgubljalo po dolini zvonjenje za tretjo uro.

Stopil je oče Jelar pred hišo, primaknil okroglo čepico nižje na čelo, da je s spodnjim robom obsedela nad košatični obrvmi. Z žveplenko je potegnil ob hlačnici in prižgal pipo. Pod lipo je stopil in se razgledal dolj po sadovnjaku. Nič mu ni bilo ljubšega kakor ta mogočni vrt v obilnem cvetju. Odpel je leso in počasi nameril korak od drevesa do drevesa, da ogleda veje in prisluhne obletavanju čebelic. Tak je bil, vedno prav zamišljen, kakor da je v cerkvi.

V tej tišini ga je nekaj zmotilo.

Pogleda tja proti kozolcu. Sinko Tonče se valja po sveži travi, po vseh štirih se plazil in mijavče in zavija in se do solz grohoče od radosti. Dva drobna,

nebogljena psička ga obletavata, ga vlačita za hlačnico in cvilita, kakor da imata opravka z divjo zverino.

»Odkod si pa to pritresel?«

Ostro je oče namršil obrvi in proti kozolcu pospešil korak.

»To, oče? — To sta moja dva nova psička!«

Predobro je Tonč očeta poznal. Da ostro vprašuje in pri tem ni nič hud — to je vedel Tonč kakor vsi domači.

»Odkod sta, te vprašam. Da mi ju spraviš stran! Nazaj z njima odkoder sta, ali pa ju pahnem v vodo!«

O, to je bila resna beseda. Toda Tonča ugnati — to ni šlo zlepa. V eni sapi mora povedati, da je bil popoldne pri stricu Jernejcu za logom, da je psica Zmurka tam dojila šest drobčenih psičkov in da že dva meseca ne vedo, kaj bi z njimi. Stric Jernejc je dejal, naj si

Tonče se izbere, katerega hoče. Tonče pa ni mogel izbrati, ker so mu vsi bili tako hudo všeč. In je nazadnje kar dva odnesel, da se ne bosta dolgočasila. Nu — in zdaj... zdaj sta tu.

Postuša oče, postuša in z glavo odma-
je, kakor da je med tem že premislil:
kaj bi fantu kratil veselje! Pes mora bi-
ti pri hiši, in če sta že dva, naj bosta
dva. Že se je sklonil v travo, da ujame
drobno rjavo ščene, ki se mu je dobri-
kalo ob nogi, ko se spomni:

»Kaj pa Ruselj? Kje je pa Ruselj?«

Ruselj — to je bil stari hišni čuvaj.
Visok, črne kodraste dlake, košatega
repa, z belo liso na glavi.

»Aaa — Ruselj?« povzame Tonč ka-
kor v zadregi. »Spi, samo še spi, mrha
lena!«

Ali je čul ta pomenek, ali ga je pri-
vabila sama bližina dobrega gospodarja
— iz listnjaka pri hlevu se je tedaj iz-
luščil stari Ruselj in se počasi prizibal
za kozolec. V križu se je pregibal in z
repom je mahljal. Ves pa je bil dremáv
in otožen.

Gleda ga gospodar in prav v srce se
mu zasmili stari zvesti tovariš:

»Postaral si se, Ruselj! Kaj naj še
počnemo s teboj? Vidiš Ruselj, nova dva
čuvaja nam je privlekel Tonč, ta falot!«

Nič se ne zmeni Ruselj za svoja nova
dva tovariša. Niti povoha ju ne. Še bolj
sklonjene glave kakor je prišel se odma-
je nazaj proti listnjaku, posreblje vodo
iz lončene skodelice in se opešan zavleče
na ležišče... Doslužil je... doslužil.

»Steklina ga lahko napade,« meni oče.
A kakor da nima opravka z resnim člo-
vekom, se obrne od Tonča in pošeta da-
lje po sadovnjaku. Pod drevesom se spet
obrne:

»Tonč! Kar jutri mi Ruslja odženeš
h konjaču!«

To je bilo tako naglo sklenjeno — to-
da očetu Jelarju se je vendarle milo sto-
rilo pri srcu. Tako se je torej približal
konec življenja Ruslju, ki mu je bil ce-
lih petnajst let tako zvest tovariš.
Spremljevalec in varuh, da boljšega da-
leč naokrog nikjer... Pošetal je oče Je-
lar dalje po sadovnjaku in se spominjal
nekaterih dogodkov od tistih prvih dni,
ko je bil Ruselj prišel k hiši.

Najdenček je bil prav za prav — iz-
gubili so ga bili neki sejmarji z voza in
je mladega psička zvečer našel oče Je-
lar pred trško gostilno. In nato, seve,
se je mlademu Ruslju godilo jako do-
bro, da je krepko doraščal in njegov
lajež je bil kakor levje renčanje:

— Brrrov — brrrov — hov!

V petem letu starosti je bil Ruselj
najsilovitejši junak, ki je slovel že po
vsem trgu in še daleč okrog. Da se ni
upal prouči prikrasti v bližino domačije
noben tat, da niti lisica ni več tvegala
ponočnega pohoda h kokošnjaku za hle-

vom — to se je tako razumelo po sebi.
Podnevi pa ni Ruselj nikogar nadlego-
val, le pod lipo je lenaril. Samo, kadar
je oče z žeblja pri uri tam blizu široke
peči snel puško in se pripravil za šetno
v svoj gozd, je bil Ruselj koj pokoncu.
Z ušesi je strigel, jezik izplazil in od
same nestrpnosti parkrat revsknil.

Toda to se je zgodilo le redko kedaž
v letu in je bilo skoro praznično razpo-
loženje v hiši, kadar se je oče namenil
na lov. Dobro je streljal, posebno jere-
bice in fazane je tenko pomeril na mu-
ho. Ampak z lova je le redko prinesel
kaj plena. Rad se je izgovarjal na
Ruslja, da mrcina ni nič prida za lov
in da mu vse jerebice sproti razprši. Res
ni bil Ruselj posebno imeniten lovski
gonjač. Preveč se je razdivjal v svo-
bodni naravi. Ampak doma so pa tudi
vedeli, da se oče le zato izgovarja ved-
no na Ruslja, ker sam ne mara ubijati
nedolžnih živalic po polju in logu. Tako
sta se torej oče in Ruselj vračala z lova
navadno prazna — pa vedno zadovolj-
na. Oče ves svež, ker je zelo, zelo ljubil
prirodo, Ruselj pa upehan in lačen —
pospravil je celo grmado žgancev in
mleka. Nato se je zavlekel na parno in
se še hitro naspal do večera, ko je vzšla
luna in ga spet povabila na stražo okrog
domačije...

Posebnih sovražnikov Ruselj ni imel
nikoli. Z mucom Cefizljem sta že v rani
mladosti sklenila premirje in pobratim-
stvo, saj se jima nikoli ni bilo treba
pričkat zaradi večerje. Ta je bila obil-
na, da bi se vselej nasitil še kak pri-
sklednik. Nekolikanj se je na Ruslja re-
penčil košati petelin Cefirin — o, to je
bila pa stara zamera!

Od samega dolgočasja se je namreč
Ruselj najraje ob dopoldnevih preleta-
val po parni in seniku in je z gnezd pre-
ganjal vse cifre in šopke in pute, da je
bilo po dvorišču vrisk in kokodajskanje
kakor na ciganski svatbi. Rdeče grebe-
nasti Cefirin se je jezil in repenčil nad
prešernim preganjavcem pisane kokoške
družine. In se je večkrat primerilo, da
se je Cefirin razkačen zapodil Ruslju v
glavo. To so bili takole napeti prizori
na dvorišču, da so jih večkrat v veliko
zabavo opazovali domači gledalci.

Stvar pa je postala bolj resna, ko so
s kokošjih gnezd začela izginevati jajca.
Kdo drugi bi jih kradel kakor Ruselj!

»Jaz sem ga videl!« — je hitel trdit
Ludvik, ki je služil za pastirja. — »Vi-
del sem Ruslja davi, — kokoši je pre-
ganjal in tri jajca prežrl!« —

»Čudno, čudno!« je nejeverno odma-
jeval oče Jelar.

Par tednov so izginevala jajca s ko-košjih gnezd in nikdo ni mogel Ruslja zasačiti pri tatvini. Pes pa je predobro čutil nezaupanje — še gospodar sam ga ni več pogladil in poščegetal med ušesi. Pa se je Ruselj spet sam izkazal in opral krivico.

V ranem jutru je nekoč donelo izpred hleva grozovito renčanje. Vmes se je čulo obupno ihtenje. Prečuden prizor: pri lesenih stopnjicah, ki so vodile na parno, je Ruselj držal Ludvika za hlačnico in cefral z njo, kakor da trga svinjsko kračo. Priskočili so Ludviku na pomoč — in tedaj se je izkazala resnica:

Ludvik je kradel jajca z gnezd! Za visoki predpasnik jih je vtikal in čisto sveža prodajal pri peku. Ta falot! — Še tisto jutro ga je gospodar Jelar spodil in nič več ni smel k hiši. Pa se tudi ni upal. Ruslja se je bal kakor živega ognja...

Da, še nekoga je Ruselj črtil, neizmerno črtil. Konjača Jozlja.

V tovarno je hodil dolgi suhljati Jozelj in sam je bival v skromni bajti na Trati. Hudoben človek ni bil. Ampak po očetu je dedoval postransko službo občinskega konjača. Pokopaval je crkle svinje, govedi in konje in preganjal potepinske pse, ko je bil vsakih par let zaradi stekline kje v Daljni vasi kontumac razglašen.

In je nanoslo, da se je ob takem strogem času močni Ruselj ponoči strgal z verige in se ogledoval za svojo pasjo družčino. V ranem jutru ga je Jozelj na preži vlovil sredi trga na zanjko. Dolgo se je Ruselj otepal. Toda zanjka ga je dušila in se je udal. Šest psov iz trga je tisto jutro nalovil Jozelj in jih ozko navezane pripeljal mimo Jelarjeve hiše.

Oče Jelar je bil ravno stopil pod lipo in poslušal škorce, ki so gnezдили v novi skrinjici v vrhu.

»Pa menda vendar ne boš!... Pa menda vendar ne!« — je osupel pogledal Jozlja in navezane pse in je otrasel pipo.

»Ne morem pomagati! Tudi vaš se je potepal!« je važno odrezal Jozelj.

Ali tedaj... tedaj se je Ruselj vzpel in potegnul vso družbo jetnikov za seboj. Strašen punt je vzrojil med njimi. Vsi v Jozlja! Ruselj pa jih je vodil in se kakor lev poganjal — zdaj k svojemu gospodarju, kakor bi ga prosil usmiljenja, zdaj v Jozlja, ki mu je vzel svobodo. Jozelj se je otepal in grdo zaklel, oče pa je prigovarjal:

»Imej pamet, Jozelj! Pamet! Sinoči sem ga priklenil, proti jutru se je odtrgal. Izpusti te mrhe, vse jih poznam:

— ta je štacunarjev, oni pekov, — nu, še županovega si ujel. Ni, da bi govoril! Kaj bi tako pobijal!«

In že se je tisti čas razneslo tudi po trgu, čegave pse je bil polovil dolgi Jozelj. Pod Jelarjevo lipo so hiteli otroci in gospodinje in je prišel tudi sam gospod župan.

»Kar izpusti!« je velel župan, »Ni več pasje zapore!«

»Nu, če je tako — prav!« Jozelj je ubogal in pse razvezal. Jezen ni bil, ker mu je oče Jelar prinesel majoliko jabolčnika. V trgu in daleč naokoli ni bilo tako dobrega sadjevca.

»Pa se še zvečer oglasi na polič, ko pojdeš iz tovarne« — je gostoljubno povabil oče.

Jozelj je prikimal.

(Dalje prihodnjo nedeljo.)

Zgodba o začaranem krožniku

Nekoč je živel majhen deček. Stanoval je s svojimi starši tik pod streho visoke, visoke hiše. Ime mu je bilo Branko in bil je zelo ljubezniv dečko. Starši so ga imeli zelo radi. Samo pri jedi, tudi če so bili kam povabljeni na kosilo, se Branko ni mogel premagati, da ne bi obliznil krožnika, kadar je nehal jesti.

Starši so ga opominjali, ga kaznovali, toda vse to ni nič zaleglo. Kakor hitro je pospravil jed s krožnika, ga je vsega polizal. Starši niso vedeli, kako naj odvadijo Branka te grde navade.

Toda nekega dne se je mati domislila stare čarovnice v gozdu. Vzela je Brankov krožnik in šla k nji. Čarovnica si je krožnik dobro ogledala, ga prekrizala s čarobno paličico in zašepetala nekaj nerazumljivih besed.

»To bo pomagalo,« je rekla materi in jo odslovila.

In ko je Branko povečerjal, je spet

iztegnil jezik in obliznil krožnik. Toda, joj, kaj je to? Trudil se je na vse pretege, toda jezika ni mogel več ločiti od krožnika.

»Tako je,« je rekla mati. »Kdor ne posluša, mora čutili! Zdaj ti pomaga lahko stara čarovnica v gozdu. Pojdi k nji in prosi jo lepo, da ti sname krožnik z jezika!«

Revček Branko se je bal stare čarovnice in jokal je tako dolgo, da se je materi omeščalo srce. Vzela je sinčka za roko in ga povedla k čarovnici. Na cesti so ju ustavljali ljudje in ju izpraševali, kaj to pomeni. Ko so zvedeli za vzrok, so se vsi Branku smejali. Dečka je bilo zelo sram in sam ni vedel, kam naj bi pogledal.

Naposled sta vendar prišla do čarovnice, ki je s čarovnic palico pokrižala krožnik in Branko je bil rešen svojih muk. Svečano je obljubil, da zdaj ne bo nikoli več oblizoval krožnika. Svojo obljubo je tudi res držal in postal je vzoren deček.

Kako je pogumni deček prevaril razbojnika

James Browne, sin imovitega angleškega posestnika, je šel večkrat v oddaljeno mesto, da nabavi za očeta razne stvari. Oče mu je dal časih mnogo denarja s seboj na pot. Mirno mu je zaupal, zakaj James je bil pameten deček.

Gotovo ste že slišali, da je v Ameriki mnogo razbojnikov in da ni skoro nobena cesta varna. Ko je šel mladi James nekoč proti domu, ga je na cesti ustavil razbojnik, ki je jahal lepega vranca. Zahteval je, naj mu deček izroči svoj denar.

Deček se je delal, kakor da bi se hudo bal in je začel kričati in tarnati, da denarja ne da. Ko je razbojnik skočil s konja in ga hotel zgrabiti, je deček hitro vrgel pest drobiža v travo ob cesti in vzkljknil:

»Če mi že vzameš denar, ga vsaj sam poberile«

Razbojnik ni vedel, da je bila to le ukana. Hitro se je sklonil in začel pobirati drobiž. Med tem je skočil mladi James na konja in hitro odjahal z njim domov. Tako je rešil veliko vsoto denarja, ki jo je nosil v prsnem žepu in namestu odvrženega drobiža je pripeljal lepega vranca domov.

Manicas

Prevarani vragec

Svoje dni se je klatil po svetu vragec, ki je bil silno požrešen. V slast mu je šla zlasti mesnina, najbolj pa kranjske klobase. Oj, klobase — že v mislih nanje je kar zacmokal s svojim raskavim jezikom.

Pa se zgodi, da vragec prištorklja v neko mesnico. Tam napravi zelo nedolžen obraz, naskrivaj pa opreza, kje in kako bi »sunil« kakšno sladko klobasico.

Mesar, ki je videl njegove želje in namene, hoče eno zagosti temu, nikdar sitemu vragcu. Povabi ga isti dan na obed.

Točno ob napovedani uri stopi vragec v mesarjevo hišo. Mesar mu veli sestri in postavi predenj krožnik, na katerem je cvrčala nebeško lepo dišoča klobasa. Vragec že razklene svoje velike čeljusti, ko zakliče mesar:

»Stoj! Čakaj, da ti povem! Ako sneš to klobaso celo, da je ne ostane niti drobtinica, dobiš za nameček še deset klobas. Če ti pa od klobase količkaj ostane, dobiš samo broc in glej, da se ne prikažeš več blizu!«

»Ha, ha,« se zareži ves vesel vragec, »če boš le ostal mož beseda! Klobasice bo namreč še mnogo premalo, kaj šele, da bi kaj ostalo na krožniku.«

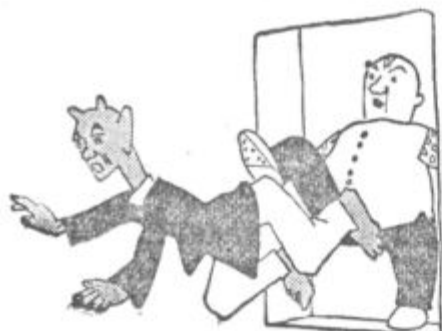
Nato hitro pohrusta božji dar in satuli:

»Krožnik je prazen. Halo mesar, brž še onih deset!«

»Oho, kaj pa je to,« zavpije mesar, kazaje na dolgo in debelo špiljo na krožniku. Pojej še tol Le kar hitro!«

»Ne morem,« se brani vragec. »Saj bi se še zadavil. Sicer je pa špilja iz lesa in ne spada zraven.«

Kaj, ti kosmatin grdi, ti boš mene učil, da špilja ne spada h klobasi! Kjer je špilja, tam je klobasa in kjer klobase ni, tudi špilje ni. Če ne sneš oboje, halol!

PURNAT

In že je mesar tako brcnil kosmatinca, da je odletel čez prag in podrl stare planke onkraj plota. Odslej je sladkosnedi vragec zaman požiral sline in koprnel po okusnih kranjskih klobasah.

Obleka in ljudje

Japonska pripovedka.

Od sile bogati plemič Jo-To je priredil na svoji posesti veliko večerno veselico. In zato, da bi ljudje vedeli, da spoštuje tudi znanost in umetnost, je povabil razen visokih mestnih dostojanstvenikov tudi znanstvenike in umetnike. Seveda je dobil povabilo tudi znameniti filozof Wu-Ku.

Pravkar se je bavil, kakor običajno, s študijem svojih starih knjig, ko mu je predal sluga Jo-Toa na najfinejši svili napisano vabilo. Nekaj časa je modrijan stvar premišljeval, potem je predal slugi listič rekoč: »Pridem!«.

Zvečer, ko so se zvezde bleščale v polnem sijaju in je luna pošiljala svoje žarke preko zemlje in morja, se je vsedel Wu-Ku v svoj čoln in veslal k vili vabilca. A sluga so mu zabranili vstop, ker je bil le v delovni obleki.

»Povejte svojemu gospodu, da je prišel Wu-Ku,« je zapovedal služabnikom. Izročili so sporočilo. Tedaj je rekel Jo-To: »Popolnoma pravilno ste ravnali. Običajev se je treba strogo držati. Zunanost je zrcalo notranjosti, sijaj obleke je sijaj duha. Žal mi je, a recite možu, da ga takega, kakršen je zdaj, ne morem sprejeti.«

Nato je Wu-Ku zopet sedel v čoln in odveslal domov. Tam si je izbral najboljšo, najdragocenejšo obleko, zlatimi nitmi vezen kimono. Oblekel ga

je in se vrnil k Jo-Tou. To pot so se sluga priklonile do tal. Tako je prišel do gospodarja. Ta ga je peljal skozi vrste svojih kar najlepše oblečenih gostov, mu kazal svoje nasade in zbirke, mu predstavljal gospode in dame, a Wu-Ku je molčal. »Čudno,« je bleknil mlad zelenec, »filozof, ki ne spregovori niti besede!«

Naposled so sedli k mizi. Trideset slug je nosilo gostom najizbranejša jedila. Wu-Ku je vzel od vsake jedi nekaj in jo vtaknil v široke rokave svojega kimona. Vsi so z začudenjem opazovali to početje.

»Kaj vendar delaš, Wu-Ku?« je vprašal Jo-To filozofa.

»Svoji obleki dajem hrano.«

»In kaj naj to pomeni?«

»To je kaj preprosto,« je odgovoril modrijan. »Meni nisi dovolil časti vstopa, pač pa si jo naklonil moji obleki. Iz tega sledi, da tudi jedila niso namenjena meni, temveč moji obleki. Pri nas pa spoštujemo človeka, ne obleke. To si lahko zapomniš.«

In s temi besedami je zapustil začudeno družbo.

O dečku požeruhu

Pri neki kmetici je služil mlad pastir, ki je vse pojedel, kar je našel. Vse je preiskal in premetal po hiši, vsak kot ga je bil poln, in povsod je imel svoj nos. Kmetica pa je imela v kleti skrit poln lonc sladke jabolčne mezge in se je bala, da je ne bi deček pojedel. Kakšna bi bila potem Velika noč, ako ne bi mogla delati kolačev! Zato mu je rekla:

PURNAT

»Ljubček moj, dozdej si mi vse pojedel, kar si našel, samo tisto si mi pustil, kar je v loncu, kot bi vedel, da je to najhujši strup. Glej, kako je Bog dober, da te je obvaroval nesreče in hude smrti. Ti bi namreč takoj umrl, da si le malo tega pojedel. Zato pusti

lonec pri miru in se najej rajši krompirja v oblicah, ki je zelo dober.«

»Je že prav teta, samo krompir bom pekeli in kravo pasel,« odgovori deček.

Drugo nedeljo pa se kmetica praznično obleče, da bi šla k maši, in pravi dečku:

»Poslušaj moj ljubček, kaj ti naročim. Zdajle moram k maši, ti pa med tem speci tegale petelinčka, da ga bomo imeli za kosilo. Le priden bodi, da bo vse pripravljeno, kadar pridem. V klet Bog varuj da bi hodil k tistemu loncu. Bojim se za te, da ne bi jedel in umrl.«

PIRNAT

»Vse bom opravil, kakor ste mi naročili,« obljubi deček.

Ko je kmetica odšla, dne petelinčka v ponev in hajdi ž njim v peč. Ko je bil petelinček lepo spečen in se mu je napravila rumena kožica, je dejal pri sebi:

»Tole kožico bom pojedel, se bo že napravila druga.« In potem je tako dolgo trgal in pokušal, da ni ostalo od petelinčka drugega kakor same kosti.

Oj, to se je prestrašil mali požeruh!

»Kaj bo pa zdaj! Kaj poreče kmetica kadar pride! Gotovo me bo pretopla kakor ajdov snop.« Dolgo je premišljeval, kaj bi napravil, da ne bi bil tepen. In kmalu si jo izmislil bistra glava.

»V klet pojdem in se najem strupa. Če bom mrtev, ne bom tepen.«

Hitro gre, pa izprazni ves lonec, tako mu je dišala sladka mezga. Potem pa sede v kot in čaka smrti.

Ko pride kmetica domov, ga vpraša:

»Kaj si naredil s petelinčkom, ti požeruh!«

Gre po palico, ali deček jo začne prositi:

»Ne bij me, ne bij me, ljuba teta, saj bom umrl, ker sem pojedel ves trup!«

Teta je bila huda, da je brenčala od jeze, ali kaj je hotela! Ni bilo ne petelinčka, ne sladke mezge, samo prazen želodec. Zato je jedla v oblicah krompir, da je bil potlej mir.

Povedal kmet iz Štrigone.

Stale za male

»Očka, toplomer je padel.«

»Za koliko?«

»Za tri metre. Padel je namreč iz okna in zdaj se je razbil.«

Otroci se pogovarjajo,

»Čudno, da mora človek jesti!« pravi Branko. »In čudno je tudi, da vemo, kdaj smo lačni in kdaj smo siti!«

»Nu, saj to pa res ni težko vedeti!« se oglasi Mihec. »Če me boli želodec pred jedjo — tedaj sem lačen, in če me boli po jedi, tedaj sem siti!«

»Striček, danes me je učitelj v šoli pohvalil!«

»To je lepo, Jožek. Kaj pa je rekel?«

»Učitelj je rekel: »Vsi ste tepci, Jožek pa največji!«

»Mamica, zakaj pa dežuje?«

»Zato, da lahko trava in rožice in druge rastline rastejo!«

»Zakaj pa dežuje potem tudi na tlakovano cesto?«

Črivo jabolko

Po kateri poti je šel črv, da je prisel na svetlo?

Kaj pišejo Jutroučki?

Koliko nesreč in koliko siromaštva ima svoj izvor v alkoholih? Denar, ki ga ljudje spravijo po griu gre v milijone. Na žalost smo, Slovenci, na drugem mestu na svetu v uživanju alkoholnih pijač. Poznam rodbino, kjer je oče pijanec. Nočem govoriti o tem. Ta vzgled me uči, da ne bom nikoli v življenju pila alkoholnih pijač.

*Marica Stančič, uč. I. razr.
v Ljubljani.*

Največji sovražnik našega telesa je alkohol. Pijanec se rad prepira in pretepa. Mnogokrat sem že čital o pobožih in umorih, ki so jih izvršili pijanci. In ves denar zapravljajo med tem ko njihovi otroci doma nimajo kruha. Zato se hočem, ko bom velik, kar moči izogibati alkohol!

*Slavko Jurša, uč. VI. razr.
v Gornji Radgoni.*

Povedati vam hočem zgodbo o pijancu. Nekoč je živel čevljar, ki je bil zelo dober mož. A ko se je seznanil z alkoholom ni hotel več delati in vse prihranke je zapil v gostilni. Doma sta jokali njegova žena in hčerka. Toda pijanca niso ganile soize. Pih in zapravljal je tako dolgo, da je naпослед zbolol in umrl.

Mladina se mora čuvati tega sovražnika. To nas uči tudi list »Mladi junak«.

*Boris Tevčič, uč. II. razr.
Sv. Peter v Savinjski dolini.*

Ljubi stric Matic! Sam še ne hodim v šolo, pa me mamica drži za roko, da Ti napišem svoje misli in želje. Ves teden se veselim in štejem dneve, da spet slišim »Mlado Jutro«. Vsako nedeljo mi ga mora mamica prečitati, ko sem še v postelji. Ampak, striček veš, z nečem pa nisem zadovoljen. Zakaj nam pošiljaš »Mlado Jutro« samo enkrat na teden? Jaz bi ga hotel poslušati vsak dan. Moj bratec Fedor pa tudi zelo rad čita tvoj list. Zdaj te pa oba prav lepo pozdraviva in ostaneva tvoja zvesta bralca in poslušalca.

Boris in Fedor Klun v Ljubljani.

Ako hočeš biti zdrav in čvrst, napovej boj pogubonosnemu alkoholu! Alkohol je kuga za ljudi! Na žalost se pri nas pijančevanje še vedno širi. Ljudje žrtvujejo alkoholu zelo veliko denarja. Malokateri pomislili, da je vino strup za naš organizem. Pretepi, uboji in še mnoga druga hudodelstva izvirajo iz žganja. Pijanec se ostudno vede. Po cesti glasno preklinja ali pa se prav neumno dare in grohoče. Naša sveta dolžnost je, da se borimo proti temu sovražniku in da mu ne podležemo. Veselo v boj!

*Denijela Grm, uč. VI. razr.
Toplice, Zagorje ob Savi.*

Pri nas, v Sloveniji, se je razvila zelo gda navada — pijančevanje. Mnogo rodbin je tako nesrečnih, da oče — ali pa celo mati — po cele ure poseda v gostilnah in tam zapravlja težko zasluženi denar. Mnogi so že zapravili tako svojo domačijo in si nakopali bolezen.

Zato se pa mi otroci ne smemo navaditi piti opojnih pijač in moramo gledati, da postanemo pravi junaki in junakinje, ki se varujejo žganja.

*Mira Selanova
učenka V. razr. pri Sv. Jakobu v Ljubljani.*

Že mi, otroci, vemo, da je alkohol strašno škodljiv zdravju. Kolikokrat smo že slišali o krvavih pretepih v gostilnah! Koliko otrok je bilo že nesrečnih, ko jim je oče zapil domačijo in koliko ljudi je že spravil alkohol v prezgodnji grob. Toda mi nočemo biti taki, kakršni so drugi. Saj smo vsi vpisani med »Mlade Junake«. Proč opojne pijače!

*Josip Triplat, uč. V. razr.
na Breznici.*

Bila je nedelja. Ata, mama in brat so šli v cerkev k prvi maši. Kmalu nato se je posvetilo skozi okno v spalnico. Sestra Marica in jaz planeva iz postelje in greva gledat kaj se tako sveti. Zelo sva se prestrašile ko sva videle, da gori naš kozolec. Sestra se je hitro napravila in tekla v cerkev po starše. Gasilci so prišli z brizgalnico iz Doba. Rešiti niso mogli veliko. Pogorel nam je ves kozolec s senom in koruzo vred. Samo vozove smo lahko rešili. Najbrže nam je kak hudobnež ali pa pijanec zažgal kozolec. Zdaj smo napravili novega, a imeli smo zaradi požara veliko škode.

*Tilka Kepec, uč. IV. razr.
v Dobu pri Domžalah.*

Alkohol je največji sovražnik človeštva. Mnogi, ki so v mladih letih popivali, morajo zdaj beračiti, ker so vse zapravili. Mnogi pa zbolijo in morajo umreti. Sklenil sem, da ne bom nikoli pil opojnih pijač, ker nočem škodovati svojemu zdravju.

*Mitja Domičič, uč. IV. razr.
v Zagrebu, Petrova ul. 32.*

Med najhujše stvari na svetu spada alkohol. Mnogi pretepi, uboji in celo umori so priča grozodejstev, ki jih povzročja alkohol. Kako nesrečne so tiste družine, kjer je gospodar ali celo gospodinja pijanka. Mnogo ljudi mora zaradi pijančevanja v prerani grob. Otroci se moramo pa še posebno varovati opojnih pijač, ker so za nas še bolj škodljive, kakor pa za odrasle.

*Črnec Franjo, uč. ? razr.
Sv. Venčeslav, p. Slov. Bistrica.*

Kdo?

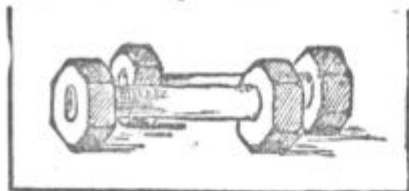
Kdo tako se dere,
kdo tako razsaja,
da se zemlja trese,
ja se hiša maja?

Kdo? —

To je Vinkov Gregec,
ki tako se dere.
In kako se ne bi,
če mu Katra
drobni nosok trebi

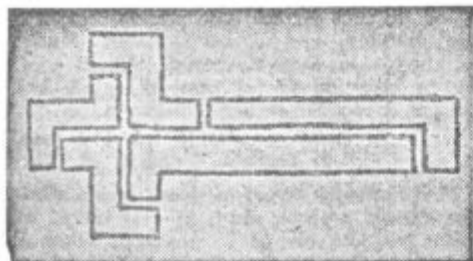
Milanove ročke

Naš mali Milan je fant od fare in prav vnet telovadec. Proste telovadne vaje mu ne zadostujejo več, ampak hoče imeti tudi ročke. Toda ročke s katerimi telovadi očka vsak večer so za Milana vendarle pretežke.

Kaj si izmisli bistra glavica? Za dva dinarja si kupi v železarni štiri matice od velikih vijakov in jih pritrdi na okrogle palice. Tako si naredi ročke, primerne njegovi moči, in ko zvečer očka nastopi vsakodnevno telovadbo, že stoji naš junak z ročkami v rokah »mirno« ter telovadi z očetom. Po končani telovadbi pravi: »Čez pol leta bom pritrdil na ročaj še po dve matici.« »In ko boš 20 let star boš imel na dva metra dolgi palici po 40 matic« se zasmeje očka.

Rešitev križa

Rešitev dopolnjevalke
drozg

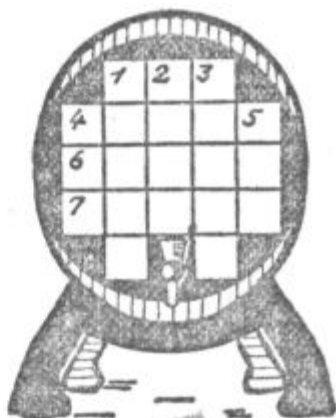
Posetnica
Rešitev

Gradbeni inženir.

Križaljka »Sodček«

Pomen besed

Vodoravno: 1. Posoda, 4. Zver, 6. Rastlina zajedavka, 7. Pristojbina za uradne listine.

Navpično: 1. Moško krstno ime, 2. Stikališče treh ploskev, 3. Tisto, kar odpade na vsakega pri vplačilu ali pri izplačilu. 4. Gibanje. 5. Dvoživka.

Rešitev križaljke »Parnik«

Vodoravno: 1. Kokra, 6. Jadran, 7. Stanka. — Navpično: 1. kat, 2. oda, 3. Krn, 4. rak, 5. Ana, 6. JS (Jadranska Straža).

Rešitev mozaike

1. v, 2. pes, 3. kolač, 4. pelikan, 5. Velika noč, 6. šivanka, 7. Nanos, 8. vol, 9. č.

Rešitev sestavljake

bared, Breda, Debar.

Bistrim glavicam

Trgovec z železnino ne najde manjših uteži; le utež 10 gramov ima pri roki. Neki kupec pa zahteva 50 g žice.

Kako si je trgovec pomagal, da je kupcu takoj postregel in mu ni bilo treba iskati založenih utežov?

